

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

ІНІІ інститут фізичної культури

Кафедра здоров'я, фізичної терапії, реабілітації та ерготерапії

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи догляду за пацієнтами та особами з інвалідністю

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань 22 Охорона здоров'я
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія
(шифр і назва)

освітня-програма ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ
(назва)

Мова навчання українська

Розробники:

1. МалярOVA Юлія Миколаївна, к.пед.н., ст. викладач кафедри здоров'я, фізичної терапії, реабілітації та ерготерапія
2. Кукса Наталія Вікторівна, к.пед.н., доцент кафедри здоров'я, фізичної терапії, реабілітації та ерготерапія

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри здоров'я, фізичної терапії, реабілітації та ерготерапії

Протокол № 1 від 30 серпня 2022 року

Завідувач кафедри

к.фіз.вих, доцент Звіряка О. М

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Бакалавр	Нормативна	
		Рік підготовки:	
III-й			
Семестр			
VI-й			
Лекції			
22 год.		.	
Практичні, семінарські			
24 год.			
Лабораторні			
год.			
Самостійна робота			
72 год.			
Консультації:			
2 год.			
Загальна кількість годин – 120		Вид контролю: залік	

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є надання майбутнім фахівцям з фізичної терапії, ерготерапії комплексу наукових теоретично-практичних знань, умінь, навичок для забезпечення процесу догляду за пацієнтами та особами з інвалідністю.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

1. Ознайомлення з основами догляду за пацієнтами та особами з інвалідністю: сутність поняття, значення, мета, завдання.
2. Оволодіння загальними методами оцінки функціонального стану пацієнтів і основними засобами, методами, прийомами догляду за пацієнтами та особами з інвалідністю.
3. Формування уявлення про особливості догляду при різних захворюваннях та забезпечення практичної підготовки студентів до догляду за пацієнтами різних нозологій та особами з інвалідністю.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Дисципліна «Основи догляду за пацієнтами та особами з інвалідністю» має тісний зв'язок з дисциплінами «Анатомія людини», «Фізіологія людини», «Долікарська медична допомога при невідкладних станах», «Інструментальні методи функціональної діагностики та обстеження».

3. Результати навчання за дисципліною

Оволодіння теоретичними знаннями з формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема: здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

Знати: сутність понять загального і спеціального догляду за пацієнтами, значення, завдання; етико-деонтологічні аспекти догляду за пацієнтами та особами з інвалідністю; основні заходи, засоби загального догляду за пацієнтами та особами з інвалідністю; механізми терапевтичної дії основних лікувально-профілактичних процедур, методика їх застосування, показання і протипоказання; специфіку догляду за пацієнтами різних категорій.

Вміти: аналізувати літературу з проблем загального і спеціального догляду за пацієнтами та особами з інвалідністю; оцінювати функціональний стан пацієнтів; визначати діагноз за клінічними проявами захворювання; проводити загальні фізіотерапевтичні процедури; здійснювати догляд за

пацієнтами різних категорій з урахуванням специфіки захворювання, вікових та індивідуальних особливостей.

Знання	ПРЗ 13. Знати основи психології та дидактики; принципи здорового способу життя; особливості профілактики захворювань та їх ускладнень, травм, неповносправності; прийоми самообслуговування та догляду	ПР 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.
Уміння	ПРУ 13. Вміти провадити здоровий спосіб життя та навчати цьому пацієнта/клієнта та/або родичів, опікунів, близьких; навчати пацієнта/клієнта прийомам самообслуговування, основам профілактики захворювань та їх ускладнень, травм, неповносправності; навчати опікунів та/або родичів прийомам догляду за пацієнтом/клієнтом, залучати їх до реабілітаційного процесу	
Комунікація:	ПРК 13. Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують до фахівців та нефахівців	

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	Студент має глибокі міцні і системні знання з усього теоретичного курсу, використовує наукову термінологію, вільно володіє понятійним апаратом, знає основні проблеми навчальної дисципліни, її мету та завдання. Має уявлення про основу організації та успішного проведення догляду за пацієнтами та особами з інвалідністю, вміє працювати з навчальним матеріалом; усвідомлює важливість вивчення даної дисципліни. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання для аналізу системи заходів догляду за пацієнтами та особами з інвалідністю. Будує відповідь логічно, послідовно, розгорнуто, використовуючи наукову термінологію.
82 – 89	Студент має міцні ґрунтовні знання, вміє застосовувати їх на практиці; виконує практичну роботу без помилок, але може допустити неточності в формулюванні термінології, незначні мовленнєві помилки в наведених прикладах, окремі помилки при виконанні практичних робіт.
74 – 81	Студент знає програмний матеріал повністю, має практичні навички у побудові системи заходів догляду за пацієнтами та особами з інвалідністю, вміє працювати з навчальним матеріалом, але недостатньо вміє самостійно мислити, не може вийти за межі теми.
64 – 73	Студент знає основні теми курсу, має уявлення про проблематику догляду за пацієнтами та особами з інвалідністю, але його знання мають загальний характер, іноді непідкріплені прикладами. При виконанні практичних завдань допускає помилки.
60 – 63	Студент має прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях. Замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні.
35 – 59	Студент має фрагментарні знання з усього курсу. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Практичні навички на рівні розпізнавання.
1 – 34	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно.

Розподіл балів

Поточний контроль									Разом	Сума
РОЗДІЛ 1		РОЗДІЛ 2		РОЗДІЛ 3			РОЗДІЛ 4			
Т. 1.1	Т. 1.2	Т. 2.1	Т. 2.2	Т. 3.1	Т. 3.2	Т. 3.3	Т. 4.1	Т. 4.2		
Поточний контроль									55	100
5	5	5	5	5	5	10	5	10		
Контроль самостійної роботи									45	
5	5	5	5	5	5	5	5	5		

Критерії поточного оцінювання на кожному практичному занятті

Лектор під час завершення лекції з теми дисципліни знайомить здобувачів вищої освіти з відповідними завданнями для самостійної роботи та темами практичних занять.

Перед початком практичного заняття науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

За кожне заняття студент може набрати до «5» балів (максимальна кількість балів за всі заняття – 55), та «5» балів за контроль самостійної роботи (максимальна кількість балів – 45).

Усна відповідь на питання практичного заняття оцінюється у «5» балів:

5 балів. У повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.

4 бали. Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Однак при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість (80-100%) тестових завдань.

3 бали. У цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без

використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив 50-70% тестових завдань.

2 бали. Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив 30-50 % тестових завдань.

1 бал. Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання (10-20 %).

0 балів. Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Вирішив менше 10% тестових завдань.

Під час контролю самостійної роботи відповідь студента оцінюється від «0» до «5» балів:

5 балів. Отримує студент, який повністю розкрив тему самостійної роботи, використовував основну і додаткову літературу. Проявив самостійність і творчий підхід. Матеріал подано логічно і своєчасно.

4 бали. Отримує студент, який розкрив тему самостійної роботи за всіма пунктами плану, використав більшість рекомендованої літератури. Матеріал подано логічно, можливо не своєчасно.

3 бали. Одержує студент, який тему самостійної роботи розкрив не повністю (висвітлено не всі пункти плану, матеріал подано стисло). Використано недостатню кількість літературних джерел. Матеріал побудовано не логічно.

2 бали. Одержує студент, який розкрив незначну частину матеріалу (декілька пунктів плану), використав недостатню кількість літературних джерел. Відсутня логіка подачі матеріалу, а також порушена цілісність системи знань. Матеріал подано не своєчасно.

1 бал. Студент роботу написав формально, стисло, не своєчасно.

0 балів. Студент повідомлення не підготував.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики

90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	Задовільно
60 – 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку. Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на практичних заняттях та під час консультацій науково-педагогічних працівників з тем, на які не передбачено аудиторних годин.

Засоби діагностики успішності навчання дисципліни «Основи догляду за пацієнтами та особами з інвалідністю» включає:

- поточний контроль (оцінка за роботу на семінарських заняттях та самостійну роботу – теоретичні питання, практичні завдання);
- контрольне тестування (за кожною темою);
- підсумковий контроль (залік) (у випадку недостатньої кількості балів, набраних протягом поточного контролю);
- комплексні контрольні роботи.

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. ОСНОВИ ЗАГАЛЬНОГО ДОГЛЯДУ ЗА ПАЦІЄНТАМИ ТА ОСОБАМИ З ІНВАЛІДНІСТЮ. ДОГЛЯД ЗА ТЯЖКОХВОРИМИ

Тема 1.1. Сутність поняття догляду за пацієнтами. Загальний і спеціальний догляд. Етико-деонтологічні аспекти догляду за пацієнтами. Вимоги до працівника, що доглядає пацієнта, його обов'язки. Юридична відповідальність медпрацівників.

Тема 1.2. Основи загального догляду за пацієнтами. Санітарно-гігієнічне утримання приміщень. Догляд за тяжкохворими. Положення пацієнта у ліжку. Руховий режим. Особиста гігієна пацієнта. Профілактика і лікування пролежнів.

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ДОГЛЯДУ ЗА ПАЦІЄНТАМИ ТЕРАПЕВТИЧНОГО ПРОФІЛЮ

Тема 2.1. Розпитування пацієнта у діагностичному процесі та роль пацієнта в оцінці його загального стану. Роль розпитування пацієнта у діагностичному процесі. Анамнез, його основні частини (паспортна частина, скарги пацієнта, анамнез захворювання, розпитування по органах та системах, анамнез життя). Правила проведення розпитування пацієнта та узагальнення отриманих даних. Роль розпитування пацієнта у загальній оцінці стану пацієнта. Деонтологічні особливості проведення розпитування пацієнта. Основні правила розпитування родичів пацієнта, який знаходиться у непритомному або важкому стані. Ознайомлення з медичною документацією, яка заповнюється на основі розпитування пацієнта.

Тема 2.2. Особливості догляду за пацієнтами із захворюваннями органів дихання та серцево-судинної системи. Особливості догляду за пацієнтами при кашлю, болях в грудній клітині, кровохарканні, легеневій кровотечі. Особливості догляду за пацієнтами із гіпертонічною хворобою. Догляд за пацієнтами з болями у серці (стенокардія, інфаркт міокарду). Догляд за пацієнтами з недостатністю кровообігу (серцева астма, набряк легенів, хронічна серцева недостатність, гостра судинна недостатність). Особливості догляду за пацієнтами з дихальною недостатністю.

РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ ДОГЛЯДУ ЗА ПАЦІЄНТАМИ ХІРУРГІЧНОГО ПРОФІЛЮ

Тема 3.1. Загальні основи догляду за пацієнтами після операцій.

Поняття про догляд за хірургічними пацієнтами. Санітарна підготовка пацієнта до операції. Догляд за пацієнтом у ранній післяопераційний період.

Тема 3.2. Спеціальний догляд за оперованими пацієнтами.

Особливості спостереження і догляду за пацієнтами при операціях на грудній і черевній порожнині в передопераційний період. Особливості спостереження і догляду за пацієнтами при операціях на грудній і черевній порожнині в післяопераційний період. Спостереження і догляд за дітьми і пацієнтами похилого віку в передопераційний і післяопераційний періоди. Догляд при післяопераційних ускладненнях (легеневі ускладнення, набряк гортані, паротит, перитоніт, сепсис, тромбоемболічні ускладнення). Техніка перев'язки пацієнта в післяопераційний період.

Тема 3.3. Догляд за пацієнтами з переломами. Діагностика та лікування перелому. Перша допомога при переломі. Особливості догляду перелому з гіпсовою пов'язкою. Особливості догляду перелому з витяжінням. Особливості догляду за пацієнтами з переломом хребта.

РОЗДІЛ 4. ОСОБЛИВОСТІ ДОГЛЯДУ ЗА ПАЦІЄНТАМИ НЕВРОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ

Тема 4.1. Догляд за пацієнтами що перенесли гостре порушення мозкового кровообігу. Особливості медсестринського догляду за пацієнтом з інсультом. Рання мобілізація післяінсультного пацієнта. Профілактика аспіраційної пневмонії у післяінсультних пацієнтів. Положення післяінсультного пацієнта у ліжку. Обов'язкові дії медичного персоналу для попередження ускладнень дисфагії.

Тема 4.2. Перша допомога при деяких невідкладних станах. Поняття про термінальний стан. Непрямий масаж серця і штучна вентиляція легенів. Невідкладна допомога при деяких станах: носовій кровотечі, запамороченні, мігренях, непритомності, судомах, серцебитті. Перша допомога при отруєннях(харчових, побутових і виробничих, лікарських).

Перша допомога при сонячних і теплових ударах, електротравмах. Перша допомога при опіках і обмороженнях.

6.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.р		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост. робота
РОЗДІЛ 1. ОСНОВИ ЗАГАЛЬНОГО ДОГЛЯДУ ЗА ПАЦІЄНТАМИ ТА ОСОБАМИ З ІНВАЛІДНІСТЮ. ДОГЛЯД ЗА ТЯЖКОХВОРИМИ												
Тема 1.1. Сутність поняття догляду за пацієнтами.	12	2	2			8						
Тема 1.2. Основи загального догляду за пацієнтами.	12	2	2			8						
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ДОГЛЯДУ ЗА ПАЦІЄНТАМИ ТЕРАПЕВТИЧНОГО ПРОФІЛЮ												
Тема 2.1. Розпитування пацієнта у діагностичному процесі та роль пацієнта в оцінці його загального стану.	14	2	4			8						
Тема 2.2. Особливості догляду за пацієнтами із захворюваннями органів дихання та серцево-судинної системи.	12	2	2			8						
РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ ДОГЛЯДУ ЗА ПАЦІЄНТАМИ ХІРУРГІЧНОГО ПРОФІЛЮ												
Тема 3.1. Загальні основи догляду за пацієнтами після операцій.	12	2	2			8						
Тема 3.2. Спеціальний догляд за оперованими пацієнтами.	12	2	2			8						
Тема 3.3. Догляд за пацієнтами з переломами.	16	4	4			8						
РОЗДІЛ 4. ОСОБЛИВОСТІ ДОГЛЯДУ ЗА ПАЦІЄНТАМИ НЕВРОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ												
Тема 4.1. Догляд за пацієнтами що перенесли гостре порушення мозкового	17	4	4		1	8						

кровообігу.												
Тема 4.2. Перша допомога при деяких невідкладних станах.	12	2	2			8						
Разом	120	22	24			2	72					

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1.1. Сутність поняття догляду за пацієнтами.	2	
2	Тема 1.2. Основи загального догляду за пацієнтами.	2	
3	Тема 2.1. Розпитування пацієнта у діагностичному процесі та роль пацієнта в оцінці його загального стану.	2	
4	Тема 2.2. Особливості догляду за пацієнтами із захворюваннями органів дихання та серцево-судинної системи.	2	
5	Тема 3.1. Загальні основи догляду за пацієнтами після операцій.	2	
6	Тема 3.2. Спеціальний догляд за оперованими пацієнтами.	2	
7	Тема 3.3. Догляд за пацієнтами з переломами.	4	
8	Тема 4.1. Догляд за пацієнтами що перенесли гостре порушення мозкового кровообігу.	4	
9	Тема 4.2. Перша допомога при деяких невідкладних станах.	2	
Разом		22	

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1.1. Сутність поняття догляду за пацієнтами.	2	
2	Тема 1.2. Основи загального догляду за пацієнтами.	2	
3	Тема 2.1. Розпитування пацієнта у діагностичному процесі та роль пацієнта в оцінці його загального стану.	4	
4	Тема 2.2. Особливості догляду за пацієнтами із захворюваннями органів дихання та серцево-судинної системи.	2	
5	Тема 3.1. Загальні основи догляду за пацієнтами після операцій.	2	
6	Тема 3.2. Спеціальний догляд за оперованими пацієнтами.	2	

7	Тема 3.3. Догляд за пацієнтами з переломами.	4	
8	Тема 4.1. Догляд за пацієнтами що перенесли гостре порушення мозкового кровообігу.	4	
9	Тема 4.2. Перша допомога при деяких невідкладних станах.	2	
Разом		24	

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1.1. Сутність поняття догляду за пацієнтами.	8	
2	Тема 1.2. Основи загального догляду за пацієнтами.	8	
3	Тема 2.1. Розпитування пацієнта у діагностичному процесі та роль пацієнта в оцінці його загального стану.	8	
4	Тема 2.2. Особливості догляду за пацієнтами із захворюваннями органів дихання та серцево-судинної системи.	8	
5	Тема 3.1. Загальні основи догляду за пацієнтами після операцій.	8	
6	Тема 3.2. Спеціальний догляд за оперованими пацієнтами.	8	
7	Тема 3.3. Догляд за пацієнтами з переломами.	8	
8	Тема 4.1. Догляд за пацієнтами що перенесли гостре порушення мозкового кровообігу.	8	
9	Тема 4.2. Перша допомога при деяких невідкладних станах.	8	
Разом		72	

Залікові вимоги:

1. Поняття про догляд за пацієнтами, його значення. Загальний і спеціальний догляд за пацієнтами. Лікувально-охоронний режим.
2. Етико-деонтологічні аспекти догляду за пацієнтами. Медична етика. Завдання і принципи медичної етики.
3. Медична деонтологія. Загальні вимоги до медпрацівника, що доглядає за пацієнтами. Етичні норми і правила поведінки медпрацівника.
4. Лікарська таємниця. Ятрогенні захворювання. Індивідуальні засоби психологічного впливу на пацієнта.
5. Санітарно-гігієнічне утримання приміщень для пацієнтів.
6. Характеристика рухових режимів і положень пацієнтів у ліжку.
7. Особливості постільного комфорту пацієнтів. Заміна постільної білизни.
8. Особиста гігієна пацієнта. Догляд за шкірою. Профілактика опрілостей.

9. Особиста гігієна пацієнта. Догляд за волоссям, нігтями, вухами пацієнтів.
10. Догляд за очима. Профілактика і лікування кон'юнктивітів.
11. Догляд за ротовою порожниною. Стomatити. Профілактика і лікування stomatитів.
12. Догляд за тяжкохворими. Пролежні. Профілактика і лікування пролежнів.
13. Заміна постільної і натільної білизни. Допомога в дотриманні особистої гігієни.
14. Сутність поняття дієтотерапії і раціонального харчування.
15. Дієтотерапія при виразковій хворобі шлунку і гастриті з підвищеною кислотністю. Показання, мета призначення, характеристика, особливості прийому їжі.
16. Дієтотерапія при гастриті зі зниженою кислотністю. Показання, мета призначення, характеристика, особливості прийому їжі.
17. Дієтотерапія при закрепах. Показання, мета призначення, характеристика, особливості прийому їжі.
18. Дієтотерапія при гастроентероколітах, гострих і хронічних ентероколітах. Показання, мета призначення, характеристика, особливості прийому їжі.
19. Дієтотерапія при захворюваннях печінки і жовчних шляхів. Показання, характеристика, особливості прийому їжі.
20. Дієтотерапія при захворюваннях нирок. Показання, мета призначення, характеристика, особливості прийому їжі.
21. Дієтотерапія при захворюваннях серцево-судинної системи. Показання, мета призначення, характеристика, особливості прийому їжі.
22. Дієтотерапія при подагрі. Показання, мета призначення, характеристика, особливості прийому їжі.
23. Дієтотерапія при ожирінні. Показання, мета призначення, характеристика, особливості прийому їжі.
24. Дієтотерапія при цукровому діабеті. Показання, мета призначення, характеристика, особливості прийому їжі.
25. Дієтотерапія при інфекційних захворюваннях. Показання, мета призначення, характеристика, особливості прийому їжі.
26. Дієтотерапія при нервових захворюваннях. Показання, мета призначення, характеристика, особливості прийому їжі.
27. Методи дослідження функціонального стану пацієнта. Класифікація температури тіла за висотою. Методика термометрії.
28. Лихоманка. Особливості догляду за хворими в різні стадії лихоманки.
29. Методи дослідження функціонального стану пацієнта. Визначення артеріального тиску.
30. Методи дослідження функціонального стану пацієнта. Пульс, його показники. Пульсометрія.

31. Методи дослідження функціонального стану пацієнта. Спостереження за диханням.
32. Застосування вакуумтерапії. Показання, протипоказання, терапевтичний вплив, методика.
33. Застосування компресів – зігріваючих, гарячих, холодних. Показання, протипоказання, терапевтичний вплив, методика.
34. Застосування грілки і міхура з льодом.
35. Застосування очисних клізм. Гіпертонічні, масляні клізми. Показання, протипоказання, терапевтичний вплив, методика.
36. Застосування лікарських клізм. Крохмальні клізми. Показання, протипоказання, терапевтичний вплив, методика.
37. Застосування гірудотерапії. Показання, протипоказання, терапевтичний вплив, методика.
38. Застосування гірчичників, гірчичних обгортань, гірчичних ванн для ніг. Показання, протипоказання, терапевтичний вплив, методика.
39. Вікові показники артеріального тиску, частоти дихання, частоти пульсу.
40. Догляд за дітьми з бронхіальною астмою, ексудативним діатезом, набряком Квінке і кропивницею, паховою і пупковою кілами.
41. Догляд за дітьми з вірусними інфекціями. Грип.
42. Догляд за дітьми з вірусними інфекціями. Кір.
43. Догляд за дітьми з вірусними інфекціями. Вітряна віспа.
44. Догляд за дітьми з бактеріальними інфекціями. Дифтерія.
45. Догляд за дітьми з бактеріальними інфекціями. Скарлатина.
46. Догляд за дітьми з бактеріальними інфекціями. Гострі кишкові інфекції.
47. Особливості догляду за пацієнтами при кашлю, болях в грудній клітині.
48. Кровохаркання. Легенева кровотеча. Перша допомога при легеневій кровотечі.
49. Особливості догляду за пацієнтами з дихальною недостатністю. Оксигенотерапія.
50. Допомога при бронхіальній астмі засобами фізичної реабілітації.
51. Особливості догляду за пацієнтами з гіпертонічною хворобою.
52. Перша допомога і догляд при гіпертонічному кризові.
53. Догляд за пацієнтами з болями у серці. Стенокардія.
54. Догляд за пацієнтами з болями у серці. Інфаркт міокарду.
55. Догляд за пацієнтами з недостатністю кровообігу. Серцева астма, набряк легенів.
56. Догляд за пацієнтами з недостатністю кровообігу. Хронічна серцева недостатність, гостра судинна недостатність.
57. Догляд за пацієнтами при болях в шлунку і диспепсичних розладах. Перша допомога при шлунково-кишковій кровотечі.
58. Жовтяниця. Догляд при паренхіматозній жовтяниці.
59. Гепатит. Догляд при хронічному гепатиті.

60. Клінічні прояви і догляд при жовчнокам'яній хворобі.
61. Клінічні прояви захворювань нирок. Терапія і догляд при набряках.
62. Ниркова колька. Клінічні прояви і догляд при нирковій кольці.
63. Артеріальна гіпертензія. Терапія і догляд при артеріальній гіпертензії.
64. Гостра ниркова недостатність. Перша допомога при гострій нирковій недостатності.
65. Догляд при хронічній нирковій недостатності.
66. Цукровий діабет. Догляд за пацієнтами з інсулінзалежним цукровим діабетом.
67. Діабетична кома. Перша допомога при діабетичній комі.
68. Догляд за пацієнтами з ожирінням.
69. Догляд за пацієнтами при операціях на грудній і черевній порожнині в передопераційний період. Психологічна підготовка хворого до операції.
70. Особливості спостереження і догляду за пацієнтами при операціях на грудній і черевній порожнині в післяопераційний період.
71. Особливості спостереження і догляду за дітьми і пацієнтами похилого віку в передопераційний і післяопераційний періоди.
72. Догляд при післяопераційних ускладненнях. Легеневі ускладнення.
73. Догляд при післяопераційних ускладненнях. Паротит, перитоніт.
74. Догляд при післяопераційних ускладненнях. Сепсис, тромбоемболічні ускладнення.
75. Техніка штучної вентиляції легенів і непрямого масажу серця.
76. Невідкладна допомога при запамороченні, мігренях, непритомності.
77. Невідкладна допомога при судомах, серцебитті.
78. Перша допомога при отруєннях.
79. Перша допомога при сонячних ударах, електротравмах.
80. Перша допомога при теплових ударах.
81. Перша допомога при опіках і обмороженнях.
82. Особливості медсестринського догляду за пацієнтом з інсультом.
83. Рання мобілізація післяінсультного пацієнта.
84. Профілактика аспіраційної пневмонії у післяінсультних пацієнтів.
85. Положення післяінсультного пацієнта у ліжку.
86. Обов'язкові дії медичного персоналу для попередження ускладнень дисфагії.
87. Діагностика та лікування перелому.
88. Перша допомога при переломі.
89. Особливості догляду перелому з гіпсовою пов'язкою.
90. Особливості догляду перелому з витяжінням.
91. Особливості догляду за пацієнтами з переломом хребта.

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Андреева Т. А. Общий уход за больными: [учеб. пособие] / Т. А. Андреева. – М. : РИОР, 2005. – 80 с.
2. Гребенев А. Л. Основы общего ухода за больными: [учеб. пособие] / А. Л. Гребенев, А. А. Шептулин. – М. : Медицина, 1991. – 256 с.
3. Губенко І. Я. Медсестринський догляд за пацієнтом / І. Я. Губенко, О. Т. Шевченко, Л. П. Бразолій, В. Г. Апшай. – К. : Здоров'я, 2000. – 248 с.
4. Ємець Н. А. Догляд за хворими: [методичні рекомендації] / Н. А. Ємець, В. В. Купина. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2004. – 126 с.
5. Ля Вонн Джегег. Перенесення і підйом дітей і підлітків. Листки дом. інструкцій / Ля Вонн Джегег. – Львів : Видавничий дім НАУТІЛУС, 2000. – 27 с.
6. Лянной Ю. О. Фізична реабілітація / Ю. О. Лянной. – Суми : РВВ СумДПУ м. А. С. Макаренка, 2002. – 210 с.

Додаткові:

1. Громадське здоров'я і громадське медсестринство / Є. Я. Склярів, В. І. Пирогова, І. О. Мартинюк та ін. – К. : Здоров'я, 2000. – 256 с.
2. Демченко О. К. Медсестринство в терапії / О. К. Демченко. – К. : Здоров'я, 2002. – 336 с.
3. Лікувальне харчування / Додаток до газети «Все про бухгалтерський облік», 2003. – 31 с.
4. Медсестринство в педіатрії. Догляд за дітьми з інфекційними хворобами / За ред. В. С Тарасюка. – К. : Здоров'я, 2002. – 232 с.
5. Невідкладна медична допомога: [навч. посібник] / За ред. Ф. С. Глумчера, В. Ф. Москаленка. – К. : Медицина, 2006. – 632 с.
6. Невідкладні стани: навч. посібник / За ред. проф. П. Г. Кондратенка. – Донецьк: Новий світ, 2001. – 490 с.
7. Первая помощь при несчастных случаях и в экстремальных ситуациях. / Пер. с польск. – М. : Физкультура и спорт, 1998. – 118 с.
8. Слободян Л. М. Діагностика захворювань та реабілітація дітей / Л. М. Слободян, В. Ф. Лобода, Н. Б. Процайло. – Тернопіль : Укрмедкнига, 2004. – 614 с.
9. Справочник медицинской сестры по уходу / Н. И. Белова, Д. А. Великорецкий и др. – М. : Медицина, 1989. – 528 с.

10. Солован М. Б. Основи медичних знань з елементами нетрадиційної медицини : [навч. посібник] / М. Б. Солован, Н. М. Лисак, В. О. Крупіцький. – Чернівці : Місто, 2004. – 344 с.

11. Сумин С. А. Неотложные состояния / С. А. Сумин. – 3-е издание переработанное и дополненное. – Москва: ООО «медицинское информационное агентство», 2002. – 656 с.

12. Учебник по подготовке младших медицинских сестер по уходу за больными / Под ред. В. В. Мурашко, Л. С. Тапинского. – М. : Медицина, 1975. – 510 с.

13. Физическая реабилитация: учебник для академий и институтов физической культуры / Под общей ред. проф. С. Н. Попова. – Ростов н/Д : «Феникс», 1999. – 608 с.

14. Шабалов Н. П. Детские болезни : [ученик] / Н. П. Шабалов. – СПб. : Питер, 2003. т. 1 – 496 с., т 2. – 556 с.

**8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення,
використання яких передбачає навчальна дисципліна
(за потребою)**

1. Матеріали до лекційного курсу
2. Інструктивно-методичні матеріали до практичних (семінарських) занять із критеріями оцінювання
3. Перелік завдань та інструктивно-методичні матеріали до самостійної роботи
4. Тестові завдання до кожного розділу дисципліни

